

АКАТИСТ СВЕТОМ ИРИНЕЈУ (ЋИРИЋУ), ЕПИСКОПУ БАЧКОМ¹

(24. март/6. април)

Кондак 1.

Ходите сви христоименити људи да похвалним венцима окитимо новопросијавшег светитеља Епископа бачког Иринеја. Духовно пролеће нам данас засија, доносећи нам његов спомен, а Црква Господња је њиме као цвећем благоукрашена и зато торжествено ликује све земнородне призивајући да му с љубављу кличу:

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

¹Акатист Светом Иринеју (Ћирићу), Епископу Бачком, химнописао проф. Вукосав М. Илић.

Икос 1.

Анђео земаљски и човек небески био си, триблажени Свети Иринеје. Као благочестиве породице изданак, ти од малена живототочним водама Духа беше напајан, и зато у Цркви богодивно процвета и плодове изобилне Господу своме принесе. Многоразличне таланте од Њега примивши, њих си све стоструко умножио напредујући у богољубљу и братољубљу. Стога те као великог просветитеља и наставитеља српског славословимо:

Радуј се, светлозарни храмe Духа Премудрости!

Радуј се, свештенолепна лучо Сунца Правде, Христа!

Радуј се, неугасива звездо на небу Цркве Божје!

Радуј се, неувенјиви цвете светосавског врта!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 2.

Предстојећи Цркви Господњој у благословеној Бачкој, као надахнути богослов и културни прегалац и стваралац, кроз буре историје, на месту где се вековима сусрећу и укрштају цивилизације, несравњивим даровима Божјим водио си бригу о спасењу поверених ти људи, имајући Христа за Кормилара, Коме кличемо: **А**лилуја!

Икос 2.

Недоумевамо како да успојемо свечасно твоје живљење? Но ти нам подај реч и разум, еда бисмо тако твоје од твојих теби принели. Као кадило миомира Господу благопријатно узнесе те земља српска. Христос Бог, Који је Сјај Очеве славе и Извор мудрости, и твоја је уста отворио, богомудри оче Иринеје, из којих благодат Духа Светога као светлост огња просвети све крајеве отачаства твога, које те сада химнохвали:

Радуј се, светлоносна кишо, која земљу српску суху од таме безбожја натопи!

Радуј се, духоносни источниче, који бразде Цркве Светосавске напоји!

Радуј се, светилнице Православља, који свештеним догматима људе озари!

Радуј се, богозапаљена жеравице, која трње лажних учења спали!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 3.

Отачествољубиви оче Иринеје, пастир добри мудрошћу свога благочашћа напасао и чувао словесно стадо своје у тешка времена. Ходеће Јеванђеље био си, добродетељима као украсима златним окитивши се. Као христоносни и христолични архијереј водио си живот светитељски и праведнички, кличући Христу, Великом Архијереју: **Алилуја!**

Икос 3.

Ти си, Свети владико, срце своје красним небеским олтаром неизрецивих тајни Божје Премудрости учинио. Цветове свих врлина си у себи сабрао и душекорисном сладошћу учења твога као божанственим нектаром све нахранио. Миомир Христов био си смрад јереси и заблуда одгонећи. Као богогласна труба Духом Истине позлаћена показа се народу своме, јасно проповедајући светосавску науку. Зато ти хвалебно говоримо:

Радуј се, златноструна лиро Бога Логоса!

Радуј се, богохвалне гусле Духа Утешитеља!

Радуј се, неразрушава стено божанственог расуђивања!

Радуј се, небомисаони проповедниче Васкрслога Христа!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 4.

Мир си у имену своме носио и миротворац био си, сведочећи Христа, Који је једини Мир човеков и зато си се и сином Божјим по благодати назвао. У време Другог светског рата ти си штитио невини и многострадални народ током злогласног бачког погрома у Новом Саду и околним местима. Зато због тебе кличемо Богу: **Алилуја!**

Икос 4.

Ревнујући за спасење народа свога, на земљи покоја ниси имао, али зато сам божанствено покојиште Духа Божјег постаде, знајући да је само светитељ истински просветитељ. Твоје богодухновене речи као муња засијаше, учећи све да живе Светим Тајнама и светим врлинама. Зато и сада са неба, са славовенчања из руке Сведржитеља, не престај просвећивати земаљску отаџбину своју да бисмо те величали:

Радуј се, апостола јеванђељском проповеђу равноратниче!

Радуј се, Светих Отаца светлоумни подражаватељу!

Радуј се, српског народа златоусти просветитељу!

Радуј се, правоверних људи многоусрдни заштитниче!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 5.

Као велики поборник благољепија богослужења желећи да све буде подобно икони Царства небеског, а угледајући се на равноапостолну Свету браћу и словенске просветитеље и учитеље Кирила и Методија, ти узе на себе богомблагословени труд око превођења божанствених химни и молитава Цркве на српски језик, кличући Господу: **Алилуја!**

Икос 5.

Желећи да народ свој српски као дрвета маслинова у Цркви као у мисаоном рају насадиш, а и све друге на благородство вере накалечиш, ти си препевима црквених песама свештене речи разумљивим учинио, сматрајући их најслађом небеском росом богословља и најбољом духовном и културном ризницом света. Тако си многим вино богопознања источио, развеселивши срца њихова. Зато ти благодарно узвикујемо:

Радуј се, јер бесцен-бисерје молитава и светих химни народу даде!

Радуј се, јер њима као савршеном храном покајног подвига људе насити!

Радуј се, јер паству жезлом богомудрости на водама православља напаса!

Радуј се, јер се показа као трска испуњена дихањем Духа Господњег!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 6.

Изображавајући ликове светих на иконама, ти си изображавао и њихове врлине у души својој, кроз које је тајанствено блистало предивно лице Христово. Он, Који је пали људски лик васкрсао и тебе је ка древној лепоти лика Свога узвео. Осликавајући природу као учитељицу богопрослављања, ти си све учио да кличу њеном Творцу: **Алилуја!**

Икос 6.

У хармонији звукова, у узвишеној красоти музике, коју си компоновао, ти си чезнуо за Рајем, јер све што је истински лепо уздиже к Богу и учи душу да Му пева. Зато се и као златословни песмописац показа. Као небопарни орао ти у висине богозрачне уметности узлете бивајући сав обасјан тросунчаним Богом и неизецивом лепотом Духа стваралачког, Духа мудрости и разума. Стога ти химнодарје уносимо:

Радуј се, јер те љубав Светворца пречудесним даровима обасја!

Радуј се, јер Литургија беше извор и увор твоје христочежњиве уметности!

Радуј се, јер си све плодове трудова својих у небеску житницу сабирао!

Радуј се, јер на крају и себе као живи камен у горњи Јерусалим узида!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 7.

Гећајући се Христових речи: „Кад учинисте једноме од ове моје најмање браће, Мени учинисте“, ти си, многомилостиви владико, током Другог светског рата, спасио око две хиљаде и осамсто деце и сто осамдесет мајки са бебама из мађарског логора Шарвара, удомивши их у породицама широм Бачке. Добročинства твоја узиђоше на спомен пред Богом, коме кличемо: **Алилуја!**

Икос 7.

Као чедољубиви и брижни отац свију, ти си, Свети Иринеје, основао Епархијску дечију болницу за лечење деце оболеле у логору од туберкулозе, неуморно их обилазећи и удомљавајући, а себи остављајући задужбину у свакој спасеној људској души. Тако се светлела светлост твоја пред људима, који видевши твоја добра дела прославише Оца твога, Који је на небесима. Зато ти као прислужену воштаницу приносимо ове речи:

Радуј се, јер Крст жртвене љубави као царски скиптар понесе!

Радуј се, јер у сваком детету живу икону Христа Богомладенца виде!

Радуј се, јер у ноћи рата твоја дела као неизбројне звезде сијаше!

Радуј се, јер нам као небозасађена маслина и сада јелеј милосрђа изливаш!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 8.

По ослобођењу на крају рата, ти си седамнаест месеци неправедно држан утамничен у кућном притвору и на разне начине злостављан. У мраку мучења тебе је Христос као тиха Светлост у срцу посетио. За истину Његову са радошћу као свештеномученик страдавши, победне венце богокрасно си исплео, кличући Богу: **Алилуја!**

Икос 8.

Твоја душа као чиста голубица на позлаћеним крилима Духа, мрачне замке вражје је мучеништвом прелетела и у горњим луговима Царства светлости починула. На свом крстоваскрсном животном путу, светиљку своју неугашену си сачувао, јер си је и крвљу својом за Христа проливиеном долио. Даде те српска земља Господу на уздарје као принос часнији од дарова Авељевих и жртава Нојевих. Зато сви љубвеобилно ускликујемо:

Радуј се, јер си као ружа од мученичке крви црвена у Рају новозасађен!

Радуј се, јер ти након многих жалости Бог дијадему вечне радости дарова!

Радујте се, јер као богожедна кошута источник бесмрћна нађе!

Радуј се, јер лествица ка небесима твоје муке беху!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 9.

Господ, за кога си страдао и Који је Цркву Своју као стуб и тврђаву истине установио, и тебе је у свим невољама бедемом неразрушивим учинио, јер те је у мукама крепила благодат Духа Светога, Духа мира и трпљења, Који милује, орадошћује и снажи, Који предаје незлопамтљивост и Који је залог спасења. Зато сви Богу кличемо: **Алидуја!**

Икос 9.

Знајући ко хоће да хвали мученике, треба да им следује и да ко хоће да слави поборнике побожности, треба да подражава подвиге њихове, ти си угледајући се се на Распетога за нас Јагње Божје, Христа, све као јагње кротко поднео. Кроз зиму многих жалости у времену прође ка пролећу вечне и богомдане радости. Трисветлећу и неприступну Светлост свештена ти душа обрете. Зато ти удивљени певамо:

Радуј се, јер си у огњу патњи Христом као Росом доброте освежен!

Радуј се, јер у мору смиреноумља свога гордог духовног фараона потопи!

Радуј се, јер страдањем за Животодавца нестрадални живот наследи!

Радуј се, јер си мучеништвом ка непропадљивој слави окриљен!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 10.

Гвети оче Иринеје, ти многа страдања претрпе од својих сународника. Паљење и чупање браде, ударце, исмевања и друге муке си подносио свима све опраштајући. Крвљу својом проливеном за правду и истину Божју као у царску порфиру си се оденуо и у небески Дворац Господњи се као свештенумченик уселио, кличући Богу: **Алилуја!**

Икос 10.

Од безбожника беше нападнут, који ти мантију цепаше, али те је Господ у ризу вишње и непокрадљиве славе оденуо. Иако од безумника током литије беше каменован, ти, богосилни страсотрпче, у Христу као на крајеугаоном Камену непоколебив у вери остаде. Једрилом Крста свирепо море живота прође и у тихо пристаниште Царства Божјег дође, крунисан светлом радошћу благодати Духа Светога и Благога. Зато ти песмопојемо:

Радуј се, јер крв твоја оста на земљи вапијући к небу као Авељева!

Радуј се, јер њоме Цркву Српску светловидно украси!

Радуј се, јер небожитељ вишњег Сиона богославно поста!

Радуј се, јер као рубин у круни Цара векова, Христа, засија!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 11.

Цео твој живот био је благовест о оваплоћеном Богу, зато си се после многотрудног живота и уочи Благовести упокојио. Ми те, достојнохвални светитељу, имамо и после смрти живог као дар пречастан. Као свезлатну гривну Црква Христова понесе тебе. Због тога ми за све благосложним гласовима кличемо Богу, Увенчатељу твоме: **Алилуја!**

Икос 11.

Твоја добропобедна и богодостојна душа као чиста дева у белу одежду светости одевена, тајанствено чувши на самрти свише васкрсавајући глас Христов, Њему као свом небеском Женику завапи: „Тебе љубим, Теби се посвећујем и светилник држећи Тебе сусретам, Свежељени“. Стога те Он и уведе у Своју свеблажену ложницу бесмртности“. Зато теби, богоизабраном венценосцу, нетљене љиљане химни приносимо:

Радуј се, јер на невечерњу Светлост блаженим уснућем засјао јеси!

Радуј се, јер те Син Божји, верни Одроз прволике Лепоте, светошћу украси!

Радуј се, јер са Анђелским Силама наднебеско пребивање стече!

Радуј се, јер је празник твој пун безграничног излива Божанскога сјаја!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 12.

Христос Богочовек, Који је Свој Божански Прволик са ликом човека спојио и у том лику на Тавору Своју лепоту и бездан неприступне светлости показао, и тебе је лику Својих светих присајединио и том светлошћу те испунио од које ти и нама сада раздајеш као дар достојан не нас прималаца, већ у највећој мери Дародавца, Бога, Коме кличемо: **Алилуја!**

Икос 12.

Рпевамо тебе, богоносни и многохваљени оче Иринеје, јер ти као драги камен у венцу Цркве Господње засија, која се споменом твојим украси. Уледињену земљу срдаца наших као некад речима твојим, сада молитвама с неба обделај, вечноцветајућим плодовима побожности да роди. Погледај на нас, хвалиоце твоје, и Христа учини благопомирљивим према нама, који ти се богочасно обраћамо овако:

Радуј се, доброцветна лепото Божјих светитеља!

Радуј се, светозрачни храмe Надбожанствене Тројице!

Радуј се, богонадахнути украсе хриstopодобних архијереја!

Радуј се, свирало Духа љубави и савршенства!

Радуј се, Свети владико Иринеје, велики исповедниче вере Христове!

Кондак 13.

РСвехвални владико Иринеје, богомовенчани крстоношче, који у животу своје вечно људско достојанство посведочи, тебе Бог као великог светитеља прослави и сада као незалазно духовно сунце све српске земље обасјаваш. Зато прими од нас ово мало, али усрдно мољење и удостој нас да заједно са тобом, у сабору са свима светима, кличемо Богу: **А**лилуја!

(Овај кондак се чита три пута, па онда икос 1. па кондак 1.)

Молитва Светом Иринеју, Епископу Бачком

Свети, владико Иринеје, Епископе бачки, ти се показа као духовно злато у ватри многих страдања од свега земног очишћено. Из војујуће Цркве на земљи си отишао, а у торжествујућу Цркву на небесима ушао, прву обогативши славом, а другу бројем. Бог поста Удео твој у Земљи Живих. Сада си у наручју Оца светлости озарен. Зато те као Божјег угодника молимо: загреј срца наша топлотом љубави Господње. Буди нам заштитник од свих непријатеља видљивих и невидљивих, да под покровом светих молитава твојих од свих зала закриљени будемо, све до последњега дана и часа кончине наше, да се угледањем на тебе утврђујемо у вери и врлини са колена на колено, јер знамо да Господ никакву другу благодарност од нас не очекује осим спасења душа наших, а то значи да добродетељно живимо, те да тако прославимо Свето и поклоњења достојно име Свете Тројице, Оца и Сина и Светога Духа, јединог истинског Утешитеља људи, сада и увек и кроза све векове векова. **Амин.**